

Bartolomei

Číslo 2

ROČNÍK II.

FEBRUÁR 1994

- ROZHOVOR S P. PAVLOM KOLLÁROM
- DEJINY KOSTOLA VO VEĽKEJ LEHÔTKE
- SVEDECTVO TRINÁŠTROČNÉJ
- STALO SA V PRIEVIDZI

Farská kronika

Najskôr niekoľko údajov, ktoré sa týkajú kalendárneho roku 1993. Za tento čas bolo v našej farnosti pokrstených 364 ľudí, z toho 189 chlapcov a 175 dievčat. Pomáhajme im, aby milosť krstu prinášala v ich živote hojnosť duchovného ovocia.

K sv. prijímaniu pristúpilo po prvý krát počas celého uplynulého roku približne 500 detí, dospievajúcich i dospelých. Hlavne u detí treba dbať o to, aby to nebol na dlhý čas ich posledný kontakt so sviatosťami.

Sviatosť birmovania 6. júna prijalo 120 birmovancov, z toho 57 chlapcov a 63 dievčat.

Pred oltárom spojila sviatosť manželstva 95 párov. Treba podotknúť, že mnoho manželstiev sa uzatvára s tým, že jedna zo stránok neprijíma pred sobášom sviatosti, lebo je iba pokrstená a nebola v duchu viery vychovávaná.

Katolíckym obradom bolo pochovaných 161 zosnulých, z toho 91 mužov a 70 žien. Sviatosťami bolo zaopatrených 91 zosnulých.

Na záver jedna poznámka: príprava k sviatosťami sa uskutočňuje v rámci vyučovania náboženstva, ktoré sa vyučuje na všetkých základných a stredných školách. Dospelí sa pripravujú individuálne za pomoci katechetov.

Od 14.11. 1993 do 22.1. 1994 boli vo farnosti pokrstení:

Alica Bačíková, Ivan Bačík, Tomáš Moravec, Kristína Wittmannová, Karin Steinemannová, Marek Žila, Lucia Gatialová, Pavol Štepanovič, Marek Belko, Michaela Vrabcová, Henrieta Ďurkovičová, Emil Turánek, Martina Mokrá, Jana Píšová, Miroslav Schut, Simona Šenková, Milan Ďurian, Mária-Ľudmila Papáneková, Zuzana Gašparová, Natália Záňová, Dominika Judáková, Marta Končevová, Táňa Kováčiková, Matúš Kubiš, Pavol Šimkovič, Eva Nechalová, Anna Kolesaárová, Ivana Šovčíková, Silvia Žitňáková, Jakub Žitňák, Róbert Syrovatka, Eva Benkovičová, Alexandra Andrisáková, Matúš Hlaváč, Martin Frimel, Veronika Marková, Karin Kolečanská, Miroslav Maro, Eva Luprichová, Martina Beňačková, Michal Martiník, Mikuláš Molčáni, Rastislav Púpava, Zdenko Batora, Erik Kvostka, Miloš Šimka, Iveta Fodorová, Martin Petráš, Marek-Ján Petráš, Jozef Takács, Monika Drozdová, Dominik Beňuška, Jakub Kučera, Veronika Chrenová, Tomáš Hrebeň, Ľuboš Hrebeň, Michal Bališ, Rastislav Schut, Nikola Klinecová.

Od 15.11.1993 do 22.1.1994 boli vo farnosti zosobášení:

Anton Hopko a Agáta r.Šipeková, Peter Havalda a Daniela r.Dvorská, Milan Obrk a Miriam r.Pinková, Jozef Jendrišák a Beáta r.Ďurtová, Oliver Michalko a Martina r.Vaňová, Ján Dudžík a Marta r.Majerová, Róbert Martinák a Zuzana Držíková.

Spomienky na zosnulých k prvému výročiu smrti od 22.12. do 21.1.:

Ján Šimurka, Ján Kotian, Július Podolan, Milan Gatial, Izidor Maco, Ondrej Trgiňa, František Masár, Jozef Mello, Michal Jurko, Viliam Bartuš, Tibor Lachman, Jaroslava Kriváneková, Oľga Kirschová, František Tines, Ondrej Kuric, Jozef Mazánik, Helena Hrdá.

Guadalupe

Bola sobota 9.12.1531, keď sa Indian - Azték Juan Diego (1474-1548) vybral do kostola v Santa Cruz. Zrazu začul štebotanie vtákov a hlas: "Juanito, Juan Dieguito! "Na vršku uvidel krásnu Paniu, ktorá mu povedala: "Veľmi túžim po tom, aby mi tu postavili chrám, kde by som mohla prejavovať a dávať celú svoju lásku, môj súcit, pomoc a ochranu, lebo ja som vaša milosrdná matka..." Poslala ho k mexickému biskupovi, aby mu tlmočil jej posolstvo. Biskupom bol františkán Juan de Zumárraga. Nechcel však Juanovi Diegovi uveriť. Preto prosil Paniu, aby k nemu poslala nejakú významnejšiu osobu, ktorej by uveril. Pani naďalej trvala na tom, aby k biskupovi šiel Juan. Ten ho znovu vypočul, ale chcel nejaké znamenie. Preto pri treťom zjavení dostal Juan príslub znamenia. Dva dni na to cestou do Teatelolka opäť uvidel Paniu na obvyklom mieste. Ako znamenie mal natrhať práve rozkvitnuté ruže, ktoré rozkvitli napriek tomu, že bola zima. Juan ukryl ruže do svojho plášťa a vydal sa na cestu. Keď prišiel do biskupského paláca, zopakoval posolstvo a odhrnul plášť, ktorý si dovtedy pritískal k hrudi. Ruže, len čo padli na zem, vytvorili na plášti krásny obraz Panny Márie.

(Dodnes ho môžeme vidieť vo svätyni Tepeyao zvanej Guadalupe.) Pri poslednom zjavení povedala Pani svoje meno: "Svätá Mária z Guadalupe, vždy Panna."

Miesto navštívili zástupy ľudí a udial sa aj 1. zázrak, uzdravenie Juanovho strýka. Po postavení žiadaného kostola, obraz nenamaloovaný ľudskou rukou, zavesili na oltár. Hoci sa ho ľudia dotýkali, bozkávali ho a hoci bol vystavený teplu, vlhku a prachu, nerozpadol sa. Látka, z ktorej bol utkaný plášť mala životnosť najviac 20 rokov. Nedávno ho preskúmali mnohí odborníci najmodernejšími prostriedkami. Výsledok znel: udržanie takej látky a farieb, ktoré sú stále také jasné, v takom dobrom stave a taký dlhý čas je nevysvetliteľné. Na látke sa nezistili po presvecovaní nijaké predbežné ťahy. Obraz bol maľovaný priamo bez neistoty a opráv. Neboli zistené nijaké ťahy štetcom. Použitá technika kladenia farieb je v dejinách maliarstva neznáma a nedá sa napodobniť. Známy očný špecialista Torijo Auvoignet preskúmal silným oftamobskopom oko portréту a zistil, že sa v ňom javí obraz človeka. Preto dúhovku rozdelili na plošky 1mm^2 a dvetisíckrát zväčšili.

Došlo k odhaleniu: v dúhovke oka je zachytená scéna prijatia Juana u biskupa aj s okolo stojacími osobami. Odborníci vyhlásili, že takú miniatúru nemožno namaľovať.

Zázračný obraz je teraz v novej bazilike posvätenej v roku 1978. Ročne sem putuje asi 20 miliónov ľudí.

-JV-

(Podľa knihy Matka Cirkvi, Preblahoslavená Panna Mária)

Oznamy redakcie: Náš časopis tvoríme i z príspevkov farníkov. V časopise je možné uverejnenie blahoželaní a spomienok na zosnulých. Časopis si možno predplatiť.

KOSTOL VO VEĽKEJ LEHÔTKE

Keď spadlo tisícročné jarmo poroby a naša vlasť získala národnú a štátnu slobodu, prví starostovia našej obce sa usilovali najprv zahojiť ťažké rany 1.svetovej vojny, potom začať budovať to najnutnejšie, lebo obec bola chudobná a zaostaná. Z vojny sa nevrátilo 31 mladých mužov, (z takej malej dediny) mnohé rodiny stratili živiteľa. V tom čase v našej obci nebolo žiadnych verejných budov ani dobrej cesty do Prievidze. Bola tu len v strede dediny drevená zvonička so starobyľným zvonom, ktorým zvonili trikrát denne, a ktorým vyprevádzali svojich zomrelých. Bola tu ešte stará jednotriedna škola, drevenica na spadnutie.

Bolo ťažké začať. Starostovi obce sa patrilo budovať stavby nielen občianske, ale aj cirkevné. Ako najnutnejšie sa žiadala škola a nejaká kaplnka alebo kostolík, v ktorom by sa veriaci mohli schádzať. Bolo to vtedy ťažké, ale postupne prevládla myšlienka najprv začať budovou kaplnky-kostola. Na školu by boli potrebné veľké verejné finančné náklady, ktoré získať bolo takmer nemožné.

Na výstavbu kostola, či kaplnky možno žiadať o pomoc cirkevnú vrchnosť, žiadať o milodary inštitúcie i občanov a využiť vlastné zdroje a svojpomoc občanov. Rozhodli sa pre kaplnku a začali sa prípravy.

Prvý starosta, richtár "slovenský" ako sa vtedy hovorilo, Jozef Píš, nemohol zasiahnuť do príprav, lebo zomrel už dňa 14.2.1923. Po ňom nastúpil na čelo obce Jakub Batora a počas jeho funkcie sa začali prípravy na vybudovanie vlastného kostolíka. No s výstavbou naplno začal až richtár Štefan Hanko. Zvolený bol v obecných voľbách 16.9.1923.

Po prvý raz sa začalo v našej obci s takou veľkou a odvážnou stavbou. Vtedy bola obec naozaj chudobná, nebolo peňazí ani techniky. No obec bola vzácné jednotná, zapálená pre túto vec, pripravená na obety, ktoré budú potrebné. Bolo potrebné už len odvahu začať a neustúpiť. Ťarchu zodpovednosti prevzal na seba richtár, ktorý mal vtedy 44 rokov. Chystanie materiálu sa začalo v roku 1924. Dve zimy pripravovali skaly na základy múrov. Dynamitom strieľali veľké skaly, potom po odstreloch prevážali kamene saňami počas sanice do stredu dediny na miesto výstavby. Začal sa pripravovať ďalší stavebný materiál. Urbáristi prisľúbili, že bezplatne uhradia stavebné drevo, ktoré bude potrebné. Starosta obce požiadal Alojza Engliša, staviteľa a architekta vyhotovujúceho plány. Po oboznámení sa so situáciou dediny, prevzal túto úlohu a plány vyhotovil bezplatne.

Základný kameň, v ktorom sú uložené pamätne listiny, bol položený 3.mája 1926. Základný kameň posvätil prievidzský kaplán František Haspra. Základný kameň a pamätne listy sú zamurované na tom mieste, kde je začiatok apsidy t.j. kde začína zúženie šírky lode a to od východnej strany - od strany cesty.

(Pokračovanie v č.3/1994)

Rozhovor 5. strany - dnes s pátrom PAVLOM KOLLÁROM, rektorom kolégia piaristov

Veľadôstojný pán rektor, dovoľte, aby sme Vám položili niekoľko otázok, ktoré najviac zaujímajú nás študentov a určite aj čitateľov Bartolomeja:

1. Ako historik, prednášajúci dejiny na Teologickej fakulte v Badíne a na gymnáziu v Trenčíne, vysvetlite prosím našim čitateľom dopad násilnej likvidácie reholí v r.1950 na mládež, ktorá vyrástla v rokoch 1950 - 90.

Osudy katolíckej Cirkvi u nás v uplynulých 45 rokoch, s výnimkou politického odmäku v r.1968-69, boli veľmi bolestné. Štát si uzurpoval, v rozpore s akýmkoľvek demokratickými zásadami, moc nad všetkými oblasťami spoločenského života ekonomikou počínajúc a náboženstvom končiac. Človek bol bezvýznamnou tehličkou v zdanlivo neotrasiteľnom kolose. Štátna administratíva presiaknutá ateistickou ideológiou si vyhradila právo nad myslením každého. Cirkev na Slovensku v polovici nášho storočia mala silný vplyv, takže "boj s nepriateľskými a reakčnými ideológiami" bol vedený proti nej. Dôkazov je nemálo a o minulej dobe by sa dali napísať celé štúdie, ale najrukolapnejším je barbarská noc z 13. na 14. apríla 1950, kedy represívne oddiely prepadli mužské kláštory, rehoľníkov internovali do prevýchovných táborov napr. v Hronskom Sv. Beňadiku či v Podolínci, mladých poslali na výkon vojenskej služby do PTP - pracovných útvarov, kde im službu neustále predlžovali, takže sa stalo, že niektorí "vojenčili" s lopatou až 3-4 roky. Rehoľných predstavených a pre vtedajšiu ideológiu nebezpečných odsúdili na dlhodobé tresty, kláštory a ich majetok poštátnili.

Život Cirkvi sa redukoval medzi štyri múry kostola. Počet prijatých na štúdium teológie bol určovaný štátnym úradom pre cirkevné záležitosti. Kňazi mohli pôsobiť pri vysluhovaní sviatostí a v školách iba obmedzene. Vplyv na mladého človeka, pokiaľ ho rodičia prihlásili na vyučovanie náboženstva, spočíval v dobe, keď sa pripravoval na 1. sv. prijímanie či birmovku. Významná práca Cirkvi na poli charitatívnom či cirkevného školstva absentovala, mnohí rodičia vo falošnej predstave "aby deťom neublížili", radšej im o Bohu nehovorili. Desatoro mladí nepoznali a výsledok sa dostavil v tej podobe, ako ho vidíme...

2. V čom podľa Vás spočíva znovunavrátanie mládeže ku kresťanstvu a aké vidíte perspektívy mládeže do budúcnosti?

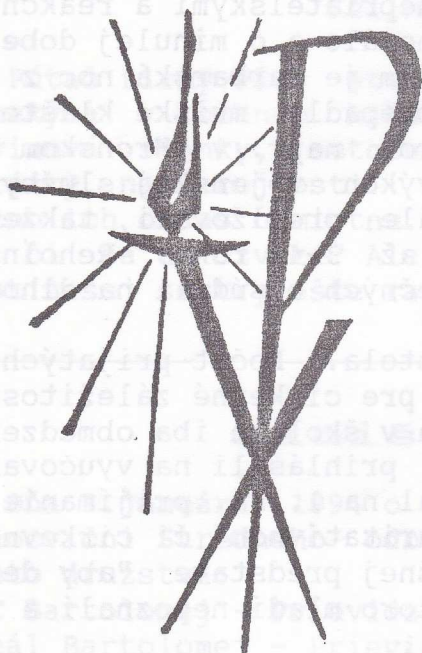
Perspektívy mládeže do budúcnosti? V prvom rade otázka zblíženia sa s kresťanstvom je otázka komplexnej výchovy mladého človeka. Ak v období dospievania sa rodí človek nanovo, vtedy prehodnocuje všetky zásady, ktoré mu dovtedy vstúpili jeho rodičia a vychovávatelia, nutne musí vidieť vo svojom okolí vzor, je najlepšie ak sú to jeho vlastní rodičia, ináč mu bude sympatickejšia nezakotvenosť mnohých, ktorých unáša prúd života. K viere dnes môže priviesť úprimne hľadajúceho človeka, akých je väčšina, predsudkami nezatažený pohľad na Cirkev v masmédiách, možnosť náboženského vzdelania či literatúra.

3. Teraz by sme Vám chceli položiť niekoľko otázok z Vášho kňazského a rehoľného života. V ktorom roku ste boli vysvätený za kňaza a kde všade ste pôsobili až do tohoto času? (pokračovanie na str.11)

Odlety

Keď sa občas stretávaš
sám so sebou
či to, čo je
sa zdá,
alebo či tomu, čo nie je
možno neuveriť
predstaviš si
bielu cestu tam za sebou...
spomienky zasnežíš
v mysli
a zasunieš niekam
dozadu.
S pocitom zotretej tabule
roztiahneš krídla
a ... odletíš
ostatné nechaj na srdce ...

VERONIKA BUBNÁŠOVÁ

Som skutočným mužom

Rodičia môjho dievčata mi dôverujú a ja
ich nesklamem.

Budem sa správať k môjmu dievčatu tak,
ako by som chcel, aby sa správali iní
muži k mojej sestre.

Budem si vážiť ženy, lebo aj moja mama
je žena. Nebudem chcieť od svojho diev-
čata, aby urobila niečo, za čo by som
sa musel hanbiť, keby sa to dozvedela
moja mama.

Moje dievča mi dalo dôveru a radosť
zo stretnutia s ňou. Je odo mňa zlé ak
žiadam ešte viac.

Moje dievča bude raz manželkou a matkou.
Musí byť vzorom pre svoje deti a pýchou
pre svojho manžela. Musím jej pomôcť, aby
bola taká čistá a mravná, akou chcem mať
svoju manželku.

Muža robí mužom práve tak sila
charakteru ako sila telesná. Nedostatok
sebaovládania je znak slabosti. Chcem, aby
moje dievča vedelo, že som pravý muž.

Boh je všade, všetko vidí, všetko vie.
Tma ma môže skryť pred ľuďmi, ale nemôže
ma skryť pred Bohom.

Ak pre nedostatok môjho sebaovládania
moje dievča otehotnie, nebudem ju
presviedčať, ani nútiť, aby dala zabiť
naše nenarodené dieťa.

Donum vitae, Žilina

Posviacka kaplnky

8. január 1994 bol dňom, kedy mons. Rudolf Baláž posvätil kaplnku i ostatné priestory kláštora Dcér Božskej Lásky, ktoré sú zasvätené Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Slávnosti sa zúčastnili vdp. Jozef Hanák - dekan farnosti, vdp. Pavol Michalovič, kaplán, pátri piaristi Alojz a Ján a iní kňazi dekanátu. Medzi iným mons. Rudolf Baláž poprosil sestry zvlášť o modlitby za kňazov a veriach tohoto dekanátu a tiež na jeho úmysly. Kapacita kaplnky je veľmi malá, preto sa posviacky zúčastnili len rehoľné sestry. Touto cestou sa ospravedlňujeme všetkým farníkom, že nemohli byť účastní na tejto slávnosti. Ďakujeme za pochopenie.

Komunita sestier FDC

Stalo sa v Prievidzi

Možno ste si všimli, možno nie. Na chodníku na ceste do kostola stál pútač. Na pútači mánekýna v rozopnutom koženom kabáte. Háčik bol však v tom, že iné oblečenie nemala. Nieкто sa pohoršil, nieкто povedal: "Čo na tom? "Avšak jedna naša sestra napísala list. Uvádzame jeho plné znenie:

Prievidza 26.11.1993

Vážený pán vedúci !

Prepáčte, že som sa rozhodla obrátiť sa na Vás písomne ohľadom pohoršujúceho reklamného pútača pred Vašou predajňou. Už raz sme boli u Vás spolu s priateľkami ohľadom tejto neprijemnej záležitosti a mladý pán za pultom nám povedal, že ste v Bratislave. Poprosili sme ho, aby tlmočili našu prosbu Vám. Nevie, či sa tak stalo, lebo pútač je naďalej na svojom mieste a ešte v novom vyvýšenom stojane, takže beriem aj možnosť, že ste neboli o našej návšteve informovaný alebo nedostatočne informovaný. Nepoznám Vás osobne, ale verím, že nie ste zlý, necitlivý človek a máte dobré srdce ... a viete robiť dobré skutky. Pán vedúci, ja Vám nechcem nadradene rozkazovať - ja Vás v tomto liste pokorne prosím: Odstraňte ten pohoršujúci reklamný pútač, ktorý máte pred predajňou a nahraďte ho nejakým iným. Tento pútač zobrazuje ženu hanlivým, znevažujúcim spôsobom. Je príčinou oplzlých rečí okoloidúcich mužov, ktorí sa na ňom "zabávajú", samozrejme na účet nás žien ... Myslíte aj na malé, či vaše deti, ktoré sa naň pozerajú či chcú, alebo nechcú, keď idú okolo, zo školy. Takisto i veriaci musia okolo neho ísť, lebo je vystavený pri ceste do kostola ... A musím Vám aj napísať to, čo, cítim pri prechádzaní okolo Vašej predajne. Pán vedúci - ruže šťastia Vám veru takýmto nemravným spôsobom reklamy nezakvitnú, lebo propagujete určitý druh nemorálneho spôsobu života ... a ten skôr človeka odpudzuje ako priťahuje (aj neveriaceho). Mali by ste počúvať okoloidúcich a dáte mi za pravdu aj Vy sám. Až sa Vám doposiaľ darí, je to šťastie len zdanlivé a veľmi klamlivé. Nepotrvá dlho, lebo nič nie je večné, čo pochádza z hriechu, lebo i Pán má svoje hranice trpezlivosti. Pán má však aj lásku a miluje každé ľudské stvorenie, teda aj Vás ... A preto Vás prosím, skúste sa mu odvdáčiť aspoň týmto dobrým skutkom - odstráňte hanlivý nemorálny pútač a nahraďte ho iným. Nechcem Vám nasilu vnucovať svoj názor, názor veriacej, ale chcem Vám iba poradiť. Pán vedúci, máte svoju slobodnú vôľu, môžete sa podľa nej rozhodnúť, ale Vás opätovne prosím - riadte sa pri rozhodovaní svojím srdcom i svedomím. Chápem Vás, že to nie je ľahké, odolávať svetským lákadlám - poznám tieto problémy, lebo i ja som pred ôsmimi rokmi patrila medzi neveriacich a život ma skúšal dosť kruto ... A vďaka Bohu, som dnes pokorná služobnica Pánova, ktorá je šťastná, že sa jej podarilo zlomiť v sebe tú silu kadejakých hriešnych svetských lákadiel. ... A začala som, ako sa vraví, maličkosťami, drobnými dobrými skutkami.

Počúvajte svoje srdce, svoje svedomie a pouvažujte prosím nad touto otázkou: - Čo je lepšie, čo má väčšiu cenu v živote? ... urobiť dobrý skutok, aj keď malý, blížnym, alebo ich pohoršovať? -

Budem končiť svoj list a ďakujem Vám za trpezlivosť, že ste ho prečítali celý. Želám Vám veľa zdravia a pravého šťastia v osobnom

pokračovanie na str. 8

Stalo sa v Prievidzi

živote i v práci. Vyprosujem Vám od Pána Ježiša veľa sily a odvahy ku konaniu skutkov, ktorými by ste robili ľuďom radosť. Nech Vás chráni a žehná milostivý Pán.

Vaša sestra v Kristu

(uvedené celé meno)

S dovolením uvedenej firmy uvádzame aj odpoveď:

Prievidza 30.11.1993

Vážená pani,

ďakujeme za vyslovený názor, ktorý nás veľmi zaujal a zároveň Vás prosíme, aby ste ospravedlnili naše konanie, ktorým sme sa Vás dotkli. Nakoľko máme pochopenie pre podobné pocity, predmetný plagát sme odstránili z pútača a nahradili iným. Naše predchádzajúce konanie nebolo spôsobené zlým úmyslom, ale opomenutím faktorov, na ktoré vo svojom liste poukazujete.

S pozdravom Plus, spol s.r.o. Prievidza

Kellner Róbert, štatutárny zástupca.

Pútač firmy Plus stojí na chodníku z námestia ku kostolu. Je na ňom manekýna v koženom kabáte. Zapnutom. Iní bratia a sestry si všímajú novinové stánky, autobusy a iné miesta, kde sú vystavené nevhodné obrázky na verejnosti. Ale asi je ich málo, alebo je to také ťažké. Možno ich občas odmietnu. A čo vy vážení farníci a farničky? Pohoršujete sa, či sa aj ozvete? Alebo si poviete: Čo na tom? Potom si prečítajte list našej sestry ešte raz. Alebo hoci - Katechizmus.

-KP-

Miništrantský futbal

Dňa 3. januára 1994 o 8⁰⁰ hod. sa uskutočnil miništrantský futbal v telocvični Stredného odborného učilišta - Stavebného. Zúčastnili sa ho tieto družstvá:

- FC Bartolomej - Prievidza
- Reál Bartolomej - Prievidza
- družstvo bohoslovcov
- družstvo Sebedražia
- družstvo Bojníc ml., st.
- družstvo Piaristov ml., st.

Na prvých štyroch miestach sa umiestnili tieto družstvá:

1. miesto: Bojnice	*	Finále:
2. miesto: FC Bartolomej	*	FC Bartolomej - Bojnice st. - 2:3
3. miesto: Piaristi st.	*	O 3. miesto:
4. miesto: Piaristi ml.	*	Piaristi ml. - Piaristi st. - 3:4

Ďakujeme našim miništrantom, ktorí nás reprezentovali v miništrantskom futbale. Verím, že si dobre pomerali sily a pevne dúfam, že takéto zápasy budú pokračovať naďalej.

-SÍ-

Svedectvo trinástročnej

Nedávno sa so mnou jedna moja dobrá priateľka podelila o spomienky na jej doterajší život a tak som sa vtedy rozhodla (s jej súhlasom) napísať ich do série textov k Roku rodiny 1994. Príbeh je skutočný, ale mená sú zmenené v zmysle zachovania anonymity. Opisuje zložité blúdenie dievčata, ktoré vlastne hľadá iba skutočných priateľov a šťastie. Po dlhom blúdení v slepých uličkách nachádza pomocou doteraz svojej najväčšej súperky a nepriateľky toho najväčšieho Priateľa na svete.

1.

Mária mala vtedy 13 rokov. Jej tvár nosila výraz anjelika. Krásne dlhé kadere hnedých vlasov jej siahali pod plecia a spod nich zvedavo pozerali tmavé hnedé oči. Pod nosom sa rysovali malinové, pekne tvarované ústa, ktoré len občas prehovorili. A preto ju všetci nazývali samotárkou, biflošom a mamičkiným maznáčikom.

Mária sedela opäť pri svojom písacom stole a písala si svoje domáce úlohy a už siedmy rok sa poctivo učila, lebo sa chcela stať učiteľkou, no v podvedomí už toľko krát túžila újsť od kníh a ísť niečo vyvádzať spolu so svojimi vrstovníkmi, dostať sa tak medzi spolužiakov a už by sa jej nikdy viac neposmievali. Bola by taká ako oni. Tak veľmi túži po priateľoch.

Konečne si našla "priateľku", no netrvalo to dlho a zakázala jej ju mama, pretože nová Máriina priateľka oplývala vulgárnymi výrazmi. Mária si vtedy povedala: "Po dlhých dňoch hľadania som si konečne našla priateľku a oni mi ju berú. (Nevedela, čo je to mať skutočného Priateľa). Doteraz som sa snažila robiť len dobre, ale rodičia si to ani len nevšimli. Načo som sa vôbec narodila, prečo som tu, veď každý na mne vidí len to zlé?"

V tom okamihu sa tiché hamblivé dievčatko zmenilo na drzé a vypočítavé stvorenie. Rozhodla sa vždy presadiť svoj názor. A tak nastali doma hádky a neustále spory, potom dostala Mária štvorku z matematiky, doma to bolo strašné. Matka každú chvíľu opakovala: "Doteraz nosila len jednotky a zrazu je drzá a ešte aj nosí domov štvorky." Mária rozmýšľala a rozhodla sa takto: "Rodičia boli zvyknutí, že som stále doma a učím sa. Dost, už ma to nebaví, načo sa budem snažiť, začnem sa flákať! Budem taká ako ostatní!" A tak sa aj stalo.

2.

Po niekoľkých dňoch sa ujala v bande. Nebolo to ťažké, stačilo si len obliecť roztrhané rifle a staré roztahané tričko a do taktu hrešiť, či hovoriť neskutočné vtipy spolu s kolegami. Nikomu z nich nezáležalo na tom čo majú "v hlave". Mária sa zanedlho stala ich vodcom, no neraz jej v hlave vrtala otázka: "Robím dobre?" Stále ju trápilo svedomie. No jej dobrí priatelia jej to vyhovorili. Mária si teraz spomína: "Mysleli sme si, že svet je gombička a patrí nám." Jej myšlienky boli tiež akousi gombičkou, no asi bez dierok, boli v praktickom živote nepoužiteľné.

/pokračovanie na str.10/

Svedectvo trinástročnej

(pokračovanie zo str. 9)

Mária spoznala chlapca, bol pekný, vysoký, mal tmavé vlasy, hnedé oči a veľmi jej bol sympatický. On však tiež patril k tej bande. Mária sa mu túžila podobať, iba jemu, mať rovnaké záujmy, a to len preto, aby našli spoločnú cestu. Donútila sa preňho zobrať do rúk prvú cigaretu, ba ani alkoholu nekládla prekážky, aby bola ako on. Dosiahla svoj vytúžený cieľ? Páčila sa mu, áno, a tvrdila, že ho má rada. Spoločne chodili na zábavy. Bol pre ňu ten najlepší. No Mária zrazu zistila, že jemu nejde o to, čo ľudí spája, on sa chcel len "zabaviť" (na účet druhých) a ísť. Mária po dvoch mesiacoch pochopila, že priatelia, tí praví priatelia, ju budú mať radi (ako sama povedala) aj ako normálne dievča, a nie ako vyvrheľa spoločnosti. Teraz hovorí: "Vedela som to, a predsa ma držal on. Nemohla som odísť, bola som na dne."

(pokr. v č.3/1994)

Byť sviecou...

"Či preto prinášajú sviecu, aby ju postavili pod mericu...?"

- To je otázka pre nás? Svietime? Alebo sme pod mericou? Zostáva viera len na okraji nášho života, našej dennej práce? Nie je zahrnutá v našich starostiach a v našej starosti? "Chcel by som ísť do kláštora, do samoty" - povie nábožný človek...

Naše miesto je v živote! Načo pokukovať po samote, načo čakať na pokoj dôchodku? Kresťanstvo nie je náboženstvo do penzie - je pre všetkých - od žiaka až po stareňku. Miesto našej viery je v živote, v zamestnaní - kam nás posielal Pán Boh. Zveruje nám úlohu, aby sme ho zastupovali. Cez nás chce prichádzať do styku s ľuďmi. - Svietime im? To nie je náhoda, že ste uprostred života! Pán Boh vám zveril tohto syna, týchto rodičov, tohto manžela. Boh nás potrebuje práve tam, kde sme. Aby sme prebúdzali svojich priateľov, spolupracovníkov, svoju rodinu. Pamätáte? V "Quo vadis" svätý Peter odchádza z Ríma - má všetkého dosť. Pán ho stretne. "Kam ideš Pane?" - pýta sa Peter. "Idem do Ríma, aby som sa dal znovu ukrižovať!" Peter sa zamyslí, zahambí sa, spokornie - a vráti sa naspäť do Ríma, kde je jeho miesto.

Nežalujme sa stále na život. Stojme pevne!
A svietme!

/Silvia Falatová/

Pokračovanie rozhovoru s pátrom Pavlom Kollárom zo str.5:

Som vďačný Bohu, že môžem Božiemu ľudu slúžiť ako katolícky kňaz. Stal som sa ním vysviackou v Dóme sv. Martina v Bratislave 6.6.1976. Prvým kaplánskym pôsobiskom bola podpolianska Detva, ale iba na 9 mesiacov, pretože k 1.4.1977 som musel narukovať na základnú vojenskú službu. Po jej skončení od 1.4.1979 som bol ustanovený za kaplána do Bojníc, kde som sa stal od 1.7.1980 farárom a to na jedno desaťročie.

4. Je o Vás známe, že ste nielen budovateľom chrámov Ducha Svätého v ľudských dušiach, ale aj budovateľom - stavbárom. Prezradte nám prosím, čo veľké sa Vám za Vášho doterajšieho pôsobenia vo farnostiach podarilo vybudovať alebo opraviť?

To, čo je duchovné sa zmyslami ťažko vníma, horlivosť či nehorlivosť vidno častejšie v opravených či vybudovaných objektoch, ale vo svojej práci tak v minulosti ako aj dnes som mal zásadu: každý rok čosi opraviť či vybudovať, aby sa kostol či farnosť aj hmotne zveľadila. Bez obetavej spolupráce mojich farníkov by som ničím nepohol, takže vďaka patrí predovšetkým im.

5. Veriacim v prievidskej farnosti je známe, že ste rehoľník - piarista. Mohli by ste nám povedať, čo Vás viedlo k tomu, aby ste vstúpili do tejto rehole?

Vnútorňý hlas nasledovať Pána Ježiša v ochotnej službe všetkým, aby ho lepšie poznávali, milovali a aby medzi ľuďmi sa budovala civilizácia lásky /Pavol VI./.

Vždy, zvlášť v minulosti, som si hovoril: musela to byť vynikajúca rehoľa, ktorá nášmu národu vychovala toľkých veľkých mužov vedy, umenia, ekonomiky, politiky či predstaviteľov cirkevného života. Musela to byť vynikajúca rehoľa, ktorá tu v Prievidzi vybuďovala taký vznešený chrám, ale aj mnohé iné u nás. Postupne som sa zaujímal o osobu zakladateľa sv. Jozefa Kalazanského a zatúžil som prežiť život podľa jeho príkladu a v jeho šľapajách.

Za rozhovor ďakujú a do ďalšej práce veľa úspechov a Božieho požehnania želajú redaktori časopisu Bartolomej.

Fašiangy

Keďže február je aj fašiangový mesiac, uverejňujeme výňatok z listu jedného farníka: Obdobie od sviatku Obetovania Pána - Hromnice - až do Popolcovej stredy bývalo obdobím vyvrcholenia radosti a tradičných fašiangových zábav. To, že po veselých fašiangových dňoch, prišlo už obdobie skutočného 40 dňového katolíckeho pôstu, bez hlučných zábav a iných radovánok, bolo samozrejmosťou. Veď aj ojedinelé svadby v pôstnom období sa odbavovali bez typickej ľudovej veselice a hlučnej zábavy. No aj pri tejto ukáznenosti a skromnosti v pôstnom období, čo dnes dosť absentuje, boli ľudia šťastní a spokojní.

Jeden zo zvykov cez Fašiangy bol aj fašiangový vinš, keď známi chodili k svojim blízkym, chlapci obdobne ako betlehemci. Nenašlo sa snáď gazdin-ky, ktorá by fašiangovníkom nebola nastokla na ražň "pásik" slaninky alebo domácu klobásku, za čo si od fašiangovníkov vyslúžila srdečné Pán Boh zaplať a nech Vám to Pán Boh odplatí stonásobne.

- r -

Hrebeňovka

[illegible]

1. Doplňte: "Ja ťa krstím v mene Otca, i Syna, i Ducha ..."
2. Kedy oslavujeme Narodenie Pána?
3. Má meniny 24.12.
4. Má prívlastok neveriaci " ... "
6. Nástupca apoštolov.
7. Božská čnosť.
8. Latinský pozdrav.
- ä9. Starozákonné modlitby.
10. Dobrá zvesť.
11. Apoštol, ktorý zradil Ježiša Krista.

Kvíz

1. Ktoré evanjelium bolo napísané ako posledné?
2. Ktoré evanjelium nazývame aj evanjeliom Božieho milosrdenstva?
3. Ktorí dvaja evanjelisti nepatria medzi dvanástich apoštolov?

Vylúštenie hrebeňovky a odpovede na kvíz posielajte do 14 dní do redakcie.

Vyhercovia z čísla 6/1993 a z čísla 1/1994: Lukáš Strapko, Dušan Daniš, Martina Mečiarová. Osemsmerovka: Marek Borko, Emília Salajová, Matilda Čiamporová, Maroš Mosný, Mária Tatranská, Stanislav Mokrý.

Výhercom blahoželame.

Bartolomej - časopis prievidskej farnosti. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, tel. 0862/228 01. Ročník II. Číslo 2. Časopis nerozširuje PNS. Tlačí - Ofsetka. Bartolomej 2/1994 vychádza 6.2.1994.
